

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 7Co/397/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613204268  
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2015  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5613204268.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci navrhovateľa: COFIDIS, a.s., so sídlom Bratislava, Suché mýto 1, IČO: 36 816 337, právne zastúpeného: Advokátskou kanceláriou Antovszká, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Žabotova 2/B, IČO: 36 866 881, proti odporkyni: V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. I., K. XXX/X, o zaplatenie 361,47 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 7C/112/2013-92 zo dňa 26. februára 2015, takto

### rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

### o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa, ktorý sa domáhal zaplatenia sumy 361,47 Eur a náhrady trov konania. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že medzi navrhovateľom a odporkyňou bola uzavretá Zmluva o revolvingovom úvere dňa 20.12.2007, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úverový limit vo výške 663,88 Eur, ktorý odporkyňa čerpala a splácala. Navrhovateľ vyčíslil zostatok dlhu na 361,47 Eur, ktorú rozčlenil na istinu úveru 286,23 Eur, zmluvný úrok 46,08 Eur, poisťné vo výške 16,65 Eur a poplatky z omeškania 12,58 Eur. Nebola sporná ani výška plnenia odporkyne vo výške 1.121,32 Eur. Jedná sa o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy. Odporkyňa ako spotrebiteľka sa nemohla vzdať výhodnejšej právnej úpravy Občianskeho zákonníka ďalej len OZ), a to konkrétne ustanovenia § 566, podľa ktorého pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najskôr na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Odlišné zmluvné dojednanie vo Všeobecných obchodných podmienkach (ďalej len VOP) predstavuje zmluvnú podmienku odchyľujúcu sa od uvedeného zákonného ustanovenia v neprospech odporkyne ako spotrebiteľa, čím je spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporkyne ako spotrebiteľa. Uvedené zmluvné dojednanie je preto absolútne neplatné a je daný režim podľa § 566 OZ. Podľa § 54 OZ sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať práv, ktoré mu priznáva OZ. Pre spotrebiteľa je výhodnejšia právna úprava priznaná OZ. Neobstojí námietka, že treba favorizovať Obchodný zákonník (za ďalej len ObZ), pretože všetky režimy a opatrenia určené na ochranu spotrebiteľa platia bez ohľadu na typ štandardnej formulárovej zmluvy aj vo vzťahu k úveru. Rovnako poukázal na novelizované ustanovenie § 52 ods. 2 OZ prijaté zákonom č. 102/2014 Z. z.. Nebolo sporné, že výška úveru predstavovala sumu 663,88 Eur a že odporkyňa plnila vo výške 1.121,32 Eur. Keďže sa plnenie odporkyne započítava najprv na istinu, nebolo možné uložiť odporkyni povinnosť zaplatiť zostatok dlžnej istiny vo výške 286,23 Eur, keďže došlo k zániku záväzku splnením v tejto časti.

Zo skutkových tvrdení navrhovateľa nebolo možné naplniť úradnú povinnosť súdneho prieskumu a naplnenie právnych noriem na ochranu spotrebiteľa. Navrhovateľ napriek výzve súdu ani minimálnym spôsobom nešpecifikoval, neodôvodnil výšku uplatňovaných peňažných plnení zmluvného úroku 46,08 Eur, ako aj poplatkov z omeškania. Nekonkretizoval výšku úrokovej sadzby zročných zmluvných úrokov a základ peňažných plnení, z ktorých boli tieto úroky vypočítané. Správnosť, dôvodnosť výpočtu zmluvného úroku tak nebol zo strany navrhovateľa ani minimálnym spôsobom preukázaný. Uvedeným spôsobom nekonkretizoval ani sankčné poplatky, poplatky za aké upomienky v súvislosti s akým konkrétnym porušením povinnosti odporkyne boli uplatňované. Podľa hmotného práva dôkazné bremeno oprávnenosti výšky každej jednotlivej časti žalovanej sumy zaťažuje navrhovateľa. Navrhovateľ však nemal záujem konkretizovať a preukazovať výšku uplatneného nároku. Navrhovateľ nepreukázal naplnenie obligatórnej náležitosti zmluvy o úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to ročnú úrokovú sadzbu. Absencia tejto náležitosti má za následok, že úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Preto nebol daný dôvod uložiť odporkyni povinnosť zaplatiť akýkoľvek zmluvný úrok, ako ani poplatky. Nie je prípustné, aby sa účastník zmluvy k tomuto údaju dopracovával výkladom alebo výpočtom (vzhľadom na tvrdenie navrhovateľa o uvedenie výšky mesačnej úrokovej sadzby). Takáto obligatórna zákonná náležitosť zmluvy nemôže byť uvedená v prílohe o zmluvných podmienkach.

V zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 OZ poplatok za omeškanie náleží veriteľovi, ak je podľa zákona povinný dlžník platiť poplatok z omeškania (napr. § 697 OZ týkajúce sa omeškania s neplatením nájomného). Ustanovenia OZ v prípade predmetnej zmluvy o úvere nestanovujú povinnosť dlžníkovi platiť poplatok z omeškania. Preto nebol dôvod vyhovieť návrhu v časti poplatku z omeškania vo výške 12,51 Eur. Argument o uplatňovaní poplatku z omeškania za upomienky bol nepostačujúci, keďže ani minimálnym spôsobom navrhovateľ nekonkretizoval každú jednotlivú upomienku, súvislosť s jej dôvodným vyhotovením a konkrétnym nesplnením povinnosti žalovanej ako dlžníčky.

V časti nároku o zaplatenie poistného vo výške 16,65 Eur, keďže zmluvné dojednanie o poistení predstavovalo zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporkyne ako spotrebiteľky, bola žaloba zamietnutá. Navrhovateľ zahrnul do zmluvy o úvere bez ďalšieho automatické uzavretie ďalšej zmluvy, a to zmluvy o poistení. Urobil to spôsobom, že takýto text vyhotovený minimalistickým drobným písmom zaradil do zmluvného formulára ako bod medzi zmluvnými dojednaniami týkajúcimi sa primárnej zmluvy o úvere. Uvedené zmluvné dojednanie je v rozpore s ochranou dobrej viery a rozumného očakávania spotrebiteľa. Vnucuje spotrebiteľovi určité správanie a konanie, pričom zvýhodňuje poskytovateľa služby ako príjemcu plnenia, čím je spôsobená značná nerovnováha zmluvných strán. Nevyvážený záujem v neprospech odporkyne ako spotrebiteľky spočíval v tom, že bez samotného prejavu vôle mohol navrhovateľ s úspechom dovodzovať prijatie návrhu na uzavretie ďalšej zmluvy, a to poistnej zmluvy. Následkom je tak neplatnosť zmluvného dojednania o poistení.

Odporkyňa, ktorá podpisovala zmluvu, nemohla žiadnym spôsobom, pokiaľ chcela získať peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej zmluvy, ovplyvniť znenie formulárovej zmluvy, ako ani urobiť si korektný úsudok o všetkých zmluvných dojednaniach.

O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že v zmluve je upravená ročná percentuálna miera nákladov, ktorá sa určuje podľa článku 5.4 VOP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Výšku RPMN uvádza v prílohe č. 4, ktorou je formulár o Zmluvných podmienkach, ktorý taktiež je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere a výslovne zakotvuje, že RPMN vyplývajúca z návrhu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere je vo výške 29 %. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov, že pri tzv. revolvingovom úvere nie je možné uviesť RPMN. Poukázal na ustanovenie § 3 ods. 6 prvá veta ZoSÚ v zmysle ktorého platí, že ak nemožno určiť RPMN, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o úverovom limite, ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a o podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená a o postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN určiť ako tak dá, to však už dobre nie je možné v priebehu revolvingu, pretože sa úver čerpá a dopĺňa. Rovnako zmluva obsahuje údaj o výške úrokovej sadzby, a to priamo na prvej strane zmluvy, kde je uvedené, že úroková sadzba platná ku dňu podpisu zmluvy je 2,14 % mesačne pre všetky úverové limity. Taktiež je zakotvená v Prílohe č. 2 sadzobník

poplatkov a v Prílohe č. 4 Formulár o zmluvných podmienkach zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako ročná úroková sadzba 25,68 %. S poukazom na § 273 ObZ sa domnieva, že VOP je potrebné rešpektovať ako súčasť zmluvy a nepovažuje za rozpor so zákonom, ak niektoré údaje uvedené v ustanovení § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nie sú uvedené priamo na prvej strane zmluvy, ale sú uvedené v neoddeliteľných súčiastiach zmluvy. Čerpanie a splácanie revolvingového úveru závisí na klientovi, preto nemožno presne vyčísliť počet splátok úveru, ani dobu splácania úveru. Konečná splatnosť úveru nie je určená vzhľadom na uzavretie zmluvy na dobu neurčitú, platí však, že úver musí byť úplne splatený najneskôr posledný deň trvania Zmluvy o úvere. Preto namieta, že Zmluva o úvere obsahovala náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ, v zmysle ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Revolvingová zmluva je síce spotrebiteľskou zmluvou, avšak pre jej výrazné špecifiká, ktorá sa týkajú možnosti sústavne a opakovane čerpať finančné prostriedky, nie je spotrebiteľským úverom v zmysle § 1 ods. 2 ZoSÚ a z tohto dôvodu na revolvingovú zmluvu nemožno aplikovať ustanovenia ZoSÚ. Pre špecifiká revolvingovej zmluvy nie je možné vopred určiť výšku a počet splátok opakovane čerpaného úveru. Pokiaľ ide o nepriznanie poistného na prvej strane Zmluvy o úvere je uvedené, že poistenie úveru je nepovinné. Ak si odporca neželal byť poistený, túto skutočnosť bol povinný vyznačiť na tretej strane Zmluvy o úvere v časti odmietnutia poistenia, v opačnom prípade sa na neho ustanovenia o poistení vzťahujú. Odporca súhlasil s pristúpením k poisteniu, nakoľko skutočnosť, že odmieta poistenie, nevyznačil na vyhradenom mieste zmluvy. Preto bol povinný zaplatiť poistné za poistenie vo výške 0,65 % aktuálneho dlhu. Odporca po celú dobu splácania úveru platenie poistného nenamietal, nakoľko bol s jeho dojednaním a výškou uzrozmenný. Poukázal na samotný proces uzatvárania zmluvy, a teda odporca mal dostatok času na oboznámenie sa s celým obsahom zmluvy ako aj VOP. VOP sú súčasťou Zmluvy o úvere, koncipované štandardne s poukazom na prax poskytovateľov úveru a pre priemerného spotrebiteľa sú absolútne zrozumiteľné. Priemerný spotrebiteľ v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, ktorý má navyše dostatok času na oboznámenie sa s ustanoveniami zmluvy a jej prílohami, si musí byť vedomý takých následkov, ktoré mu z poskytnutia úveru vyplývajú, a to zaplatenie okrem úveru tiež úrok za poskytnutie úveru, prípadne iné poplatky súvisiace s poskytnutím úveru. Má zato, že zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom. Špecifikáciu nárokov a dôvodnosti výšky uplatňovaných peňažných plnení zmluvného úroku, ako aj poplatkov z omeškania zaslal súdu dňa 18.02.2015. Vzhľadom na uvedené navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania, ktoré zároveň vyčíslil.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd Žilina ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie okresného súdu v rozsahu ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd poukazuje na rozsiahle odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil (zopakoval) niektoré podstatné skutočnosti (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Vo väzbe na samotné meritórne posúdenie daného prípadu odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania a na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi (212 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ v odvolaní rezignoval na akúkoľvek konkrétnu úvahu vo vzťahu k vecným dôvodom, ktoré okresný súd viedli k zamietnutiu návrhu v časti istiny úveru o zaplatenie sumy 286,23 Eur, keď v tejto časti bol návrh zamietnutý s poukazom na ust. § 566 OZ, v zmysle ktorého čiastočné plnenie sa najskôr započítava na istinu a potom na úroky. Rovnako aj pokiaľ ide o uplatňovaný poplatok z omeškania navrhovateľ sa v odvolaní obmedzil iba na konštatovanie, že zaslal súdu špecifikáciu tohto uplatneného nároku a že prípadné poplatky súvisiace s poskytnutím úveru vyplývajú z príloh. V tejto časti však okresný súd zamietol návrh z toho dôvodu, že poplatok z omeškania

upravuje ust. § 517 ods. 1, 2 OZ, v zmysle ktorého navrhovateľ nárok na poplatok z omeškania nemá. Rovnako poukázal nato, že navrhovateľ ani minimálnym spôsobom nekonkretizoval každú jednotlivú upomienku, súvislosť s jej dôvodným vyhotovením a konkrétnym nesplnením povinnosti odporkyne ako dlžníčky. Tieto odvolacie námietky sú bez relevantnej reakcie na konkrétne nosné dôvody meritórneho rozhodnutia.

Odvolací súd nemôže v sporovom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu účastníka a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, respektíve preskúmať rozhodnutie na základe iných než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok. Zároveň však platí aj úsudok, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacia námietka spočívajúca v tvrdení, že okresný súd pochybil "keď uviedol, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov, priemernú ročnú percentuálnu mieru nákladov, ďalej že neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, z ktorého dôvodu bol úver vyhlásený za bezúročný a bez poplatkov", nekorešponduje s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Okresný súd uvedené vo svojom rozhodnutí nevyslovil a ani napadnuté rozhodnutie v tomto zmysle neodôvodnil. Odvolací súd preto nemá právny dôvod, resp. možnosť zaoberať sa týmito námietkami, nakoľko nemajú podklad v napadnutom rozhodnutí. Takéto tvrdenie okresný súd neurobil a ide o zjavné pochybenie odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

K tvrdeniu navrhovateľa, že zmluva obsahuje výšku úrokovej sadzby odvolací súd poukazuje na to, že v zmluve uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom je síce v časti označenej slovami „Úverový limit“ uvádzaná úroková sadzba platná ku dňu podpisu tejto zmluvy 2,14 % mesačne pre všetky úverové limity, avšak pod voľným okom nečitateľným písmom a omnoho menším písmom ako ostatná časť zmluvy. Z ust. § 4 ods. 2 zák.č. 258/2001 Z.z. vyplýva, že tam uvedené náležitosti musí obsahovať samotná zmluva (listina, na ktorej spotrebiteľ pripojil svoj podpis). Účelom citovaného ustanovenia bolo to, aby bol spotrebiteľ zrozumiteľne informovaný o výške ročnej úrokovej sadzby. Je zrejmé, že táto podmienka nemôže byť splnená vtedy, keď je výška ročnej úrokovej sadzby (v zmluve mesačnej) uvedená malým (doslova nečitateľným) písmom v texte zmluvy a už vôbec nie vtedy, keď je zakotvená iba do husto písaných, ťažko čitateľných VOP, resp. do jej príloh. Neuvedením tejto podstatnej náležitosti v samotnej zmluve, sa zákonom zabezpečila dlžníkovi (spotrebiteľovi) zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Časť obsahu zmluvy sa síce môže určiť i odkazom na VOP, prípadne na iné obchodné podmienky, je však potrebné uviesť, že podstatné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapravené priamo v texte zmluvy. Preto okresný súd správne rozhodol, keď navrhovateľovi nepriznal náhradu uplatneného zmluvného úroku. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd ani ďalej nezaoberal námietkou navrhovateľa, že okresnému súdu doručil špecifikáciu tohto uplatňovaného nároku.

Čo sa týka poisťného, podľa názoru odvolacieho súdu poisťná zmluva s takouto povinnosťou medzi účastníkmi nebola uzavretá, nakoľko podľa predloženej časti zmluvy je toto poistenie nepovinné, pričom súhlas odporcu s poistením nebol preukázaný. Keďže poistenie je dobrovoľné, musel by byť vyslovený výslovný súhlas odporcu a nepostačuje vyslovený nesúhlas formou odmietnutia poistenia, čo nemožno vykladať ako prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy o poistení. Na platnú existenciu zmluvy o poistení sa vyžaduje písomná forma v zmysle ust. § 791 ods. 1 OZ. Písomná forma dohody je zachovaná, ak je jej obsah v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomnej vymenených listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu tejto dohody a označenie osôb, ktoré ju uzavreli.

Nakoľko odvolacie námietky navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal. Navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku **n i e** je prípustné odvolanie.